

Rekenbeleid

Procesbeschrijving

Versie:	1
Taakhouder:	H. Cox
Gemaakt:	April 2016
Geldig tot:	Januari 2018

Rekenbeleid HSL

Hoe presteert HSL op de basisvaardigheden rekenen en hoe kunnen die prestaties worden verklaard en verbeterd?"

Deze vraag ligt voor het voortgezet onderwijs en is uiteengelegd in de volgende vragen:

- Gaan locaties na of leerlingen aan het begin van het eerste leerjaar een zodanige rekenachterstand hebben dat zij de basisvaardigheden in rekenen onvoldoende beheersen? Wordt hiervoor de cito 0 gebruikt?
- Zo ja, welke activiteiten ondernemen de locaties in de onderbouw om deze rekenachterstand weg te werken en wat is het resultaat van deze activiteiten?
- Zal het echt meetellen van de rekentoets vo voor diplomering, zowel voor leerlingen als voor scholen een sterke noodzakelijke stimulans betekenen om (ook) voor rekenen het beste uit zichzelf te halen en beter te presteren?
- Houdt meetellen voor leerlingen ook erkenning en waardering in van de inspanning die ze voor rekenen verrichten, wat motiverend is voor leerlingen én scholen.

Vaststellen en vastleggen van achterstanden

HSL kan rekenachterstanden vaststellen aan de hand van het onderwijskundig rapport dat zij van de basisschool ontvangen.

Daarnaast kan de locatie via de cito 0 meting (die in oktober in het 1e jaar van het VO wordt afgenomen) zelf onderzoeken of leerlingen de basisvaardigheden rekenen voldoende beheersen.

Onderwijskundig rapport van de basisschool

Wanneer leerlingen zich aanmelden hebben zij een onderwijskundig rapport van hun basisschool. Hierin heeft de basisschool vastgelegd welk niveau de leerling heeft bereikt op de verschillende leergebieden. Voor leerlingen die op de basisschool bepaalde leerachterstanden hebben opgelopen en voor leerlingen met een specifieke ontwikkelings- of gedragsproblematiek bevat het onderwijskundig rapport doorgaans aanvullende informatie.

Achterstandsbewustzijn

Op grond van de dossiergegevens kunnen docenten en coördinatoren weten of er sprake is van achterstanden bij leerlingen wat betreft de rekenvaardigheden, wat de achterstand inhoudt en hoe ernstig die achterstand is in relatie tot zijn cognitieve mogelijkheden, zodat zij gerichte ondersteuning kunnen geven.

De mentoren en docenten wiskunde beschikken over een individueel en groepsoverzicht met niveauaanduidingen (bv in klassenrol). Op de locaties weten de docenten dat leerlingen een achterstand hebben en weten ze ook iets over de aard van de achterstanden. Wanneer we onvoldoende inzicht hebben in de mate waarin de leerlingen rekenachterstanden hebben, kunnen docenten zich ook onvoldoende professioneel bewust zijn van de problemen waarmee de betreffende leerlingen met rekenachterstanden te maken hebben en hun handelen daarop afstemmen.

Voorwaarden voor goed rekenonderwijs

Met 'goed rekenonderwijs' wordt bedoeld het onderwijs in de basisvaardigheden voor rekenen, dat aansluit bij de rekenbehoeften van leerlingen binnen een afdeling en dat tegemoet komt aan de verschillen in rekenbehoeften van afzonderlijke leerlingen.

Om goed rekenonderwijs in de eerste leerjaren van het voortgezet onderwijs te realiseren, gelden een aantal voorwaarden. Enkele van deze voorwaarden zijn:

- er vindt een screening plaats om de aard en omvang van de achterstanden nader vast te stellen;
- coördinatoren en docenten zijn zich bewust van de rekenachterstanden bij leerlingen.

Daarnaast zijn er andere voorwaarden:

- de school heeft doelstellingen ten aanzien van het bestrijden van achterstanden in rekenvaardigheden en ze toetst de realisatie van die doelstellingen
- de school bewaakt regelmatig de voortgang in de ontwikkeling rekenvaardigheden van de leerlingen
- er is voldoende onderwijstijd beschikbaar voor het ontwikkelen van de rekenvaardigheden
- de docenten zijn didactisch toegerust om aan de leermogelijkheden van de leerlingen tegemoet te komen

Plan van aanpak

Vervolgens wordt door de mentoren en de docenten wiskunde een plan van aanpak opgesteld met doelen en samenhangende maatregelen ter vermindering van de rekenachterstand bij leerlingen in het eerste en/of tweede leerjaar. Op dit plan van aanpak is controle op de uitvoering

daarvan. Daarna vindt er dan een evaluatie plaats door de mentoren en sectie wiskunde.

Didactische vaardigheden leraren

Enkele docenten zullen specifiek geschoold moeten zijn of worden in het remediëren van rekenachterstanden. Zij zullen zich gaan ontwikkelen tot rekenspecialist. Enkele docenten per locatie zullen specifieke expertise moeten beschikken bijvoorbeeld op het gebied van dyscalculie, vakdidactiek wiskunde of remedial teaching. Als het gaat om de didactische aanpak is actualiseren bv d.m.v. scholing van groot belang.

Ondersteuning bij rekenachterstanden

Leerlingen met een rekenachterstand kunnen in het onderwijs op diverse manieren geholpen en ondersteund worden, zowel tijdens de reguliere lessen als in extra lessen. Dit gebeurt zowel door extra hulp aan kleine groepen als aan individuele leerlingen te geven. Bij de extra hulp gaat het vooral om de domeinen elementaire rekenvaardigheden, getallen en bewerkingen, verhoudingen/ breuken/procenten en meten/schatten/meetkunde. Wanneer bij een leerling een achterstand op een van de rekenvaardigheden wordt geconstateerd, wordt ondersteuning en begeleiding aangeboden.

Implementatie referentieniveaus

Voor de meeste locaties betekent de implementatie van de referentieniveaus rekenen een complexe zoektocht naar een goede werkwijze. Belangrijk daarbij zijn vragen als: hoe gaan we leerlingen toerusten, doen we dat voor alle leerlingen even veel en op dezelfde manier of gaan we daarin differentiëren, hoe gaan we differentiëren, wie gaat leerlingen toerusten, in welk leerjaar of welke leerjaren en met welke methoden?

Het bewaken van de voortgang van leerlingen

Om te kunnen vaststellen of het gevoerde beleid tot goede resultaten leidt, is het noodzakelijk de voortgang van leerlingen te meten. Als een locatie de voortgang van de rekenontwikkeling bewaakt, kunnen de leraren regelmatig het leerstofaanbod afstemmen op de individuele ontwikkeling van de leerlingen. Dit betekent onder andere dat niet alleen aan het begin van het eerste leerjaar in het VO middels de Cito 0, maar ook tussentijds (Cito 1 in maart 1^e jaar) en halverwege het tweede en

derde leerjaar getoetst moet worden in hoeverre de leerlingen zich de rekenvaardigheden hebben eigen gemaakt, dan wel in hoeverre zij zich, vergeleken met een vorig toets moment, verder hebben ontwikkeld.

Samengevat:

1. de school weet wat het instroomniveau is van de leerlingen voor rekenen is dan wel de school toetst zelf de rekenvaardigheid;
2. het rekenniveau (de rekenachterstand) is bekend bij de leraren rekenen/wiskunde;
3. de school heeft doelen vastgesteld voor het rekenen;
4. de school heeft beleid/maatregelen om deze doelen te bereiken;
5. de school toetst, brengt de achterstand jaarlijks in kaart en evalueert of de doelen zijn bereikt.